

УДК 370.92

DOI: 10.36550/2415-7988.2019.182.45

ЗІНЧЕНКО Андрій Леонідович –

аспірант кафедри педагогіки та методики технологічної освіти
Криворізького державного педагогічного університетуORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5369-7329>

e-mail: svzi@ukr.net

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВИПУСКНИКІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЙ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРІ СУСПІЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сьогодні, коли в Україні на 10 тисяч населення 116 студентів отримують освіту у вищих навчальних закладах I – II рівнів акредитації, достатньо важко визначити реальний попит на випускників коледжів та технікумів. Тому в Нікопольському технікумі НМетАУ разом з роботодавцями Нікопольського регіону складена Програма соціального партнерства з метою підвищення конкуренто-спроможності та якості підготовки молодших спеціалістів. Одна із головних задач системи освіти, це вимоги до якості підготовки молодших спеціалістів. Швидко реагувати на зміні кон'юнктури ринку праці можливо тільки при створенні системи соціального партнерства.

Актуальним сьогодні стає не стільки передача знань від викладача до студента, а формування компетенцій, що забезпечать успіх студента в будь-якій сфері діяльності. В межах Всесвітнього економічного форуму Давос – 2019 тема якого була «Глобалізація 4.0: формування глобальної архітектури в епоху четвертої промислової революції» були виокремлені найважливіші компетенції, які будуть найбільш цінними для роботодавців. Зокрема, до них відносяться: вміння вирішувати проблеми, критичне мислення, креативність, ефективне управління людьми, навички взаємодії, емоційний інтелект, судження й прийняття рішень, клієнтоорієнтованість, уміння вести переговори, когнітивна гнучкість.

Розвиток зазначених компетенцій можливо забезпечити лише в процесі активної свідомої міжособистісної взаємодії. Таким чином перехід від «суб'єкт-об'єктної» взаємодії викладача та студента до «суб'єкт-суб'єктної» постає одним з ключових аспектів зміни парадигми викладання. Така партнерська взаємодія, заснована на співробітництві, спрямована на успішне запровадження сучасних підходів у викладанні: студентоцентрованого навчання, навчання через дослідження, дистанційного навчання.

Попри те, що більшість вищих навчальних закладів України є здебільшого орієнтованим на передачу знань студенту. Тим часом існує ряд протиріч, на вирішення

яких спрямоване дане дослідження: між потребою сучасного ринку праці у спеціалістах і відсутністю в освітніх послугах змісту і технологій реалізації соціального партнерства; між потребою суспільства в соціальній стабільності і відсутністю у практиці механізмів соціального партнерства в системі «вища освіта–ринок праці»; між необхідністю забезпечення ефективного механізму регулювання партнерських відносин у системі вищої освіти і відсутністю науково обґрунтованої системи соціального партнерства [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Стосовно до системи вищої освіти гострота проблеми якості виражається в тому, що існують суперечності між якістю підготовки молодших спеціалістів і сучасними потребами виробництва. Зокрема за оцінкою багатьох дослідників, якість вищої освіти не завжди відповідає цим потребам (Р. Ю. Євсєєв, Г. І. Ібрагімов, Г. І. Кирилова, Т. В. Лопухова, Л. А. Тайнулова, Р. Х. Шакуров та ін.), присвячені праці накопичення та узагальнення теорії соціального партнерства (В. А. Поляков, О. В. Пашенко, І. П. Смирнов, Є. В. Ткаченко, Хофманн Н. та ін.); визначено основні напрямки та стратегії розвитку соціального партнерства у вищій освіті (Е. А. Корчагін, С. А. Фадєєв, та ін.). Окремі аспекти соціального партнерства закладах вищої освіти I–II рівня акредитації висвітлюються в роботах з теорії управління професійною підготовкою і розвитком кадрів (Ю. В. Васильєв, Е. А. Клімов, А. К. Маркова, В. Д. Шадриков, Г. П. Щедровицького та ін.); наукові праці присвячені соціалізації та професійної адаптації студентів (Е. А. Ас-ташева, Р. Р. Бібріх, О. Н. Боровік, В. А. Колбков, Н. Н. Роженко та ін.). Роботи перерахованих авторів дозволили ознайомитися з важливими сторонами проблеми соціального партнерства як показника якості вищої освіти, професійної підготовки молодших спеціалістів до організації соціального партнерства у сфері суспільного виробництва та виявити перспективи їх вирішення.

Мета статті. У статті досліджується досвід соціального партнерства закладів вищої освіти і роботодавців, професійної

підготовки випускників вишу до організації соціального партнерства у сфері суспільного виробництва, визначені особливості, недоліки і запропоновані шляхи оптимізації партнерства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглянемо основні поняття «партнерство» та «соціальне партнерство». При партнерстві двоє або більше осіб об'єднуються стають співвласниками створеного, спільно керують виробництвом і власністю.

Виокремлюють соціальне партнерство – це система взаємозв'язків між найманими працівниками, трудовими колективами, професійними спілками – з одного боку, роботодавцями та їх об'єднаннями – з другого, і державою та органами місцевого самоврядування – з третього, їхніми представниками та спільно створеними органами з регулювання соціально-трудова відносин, які (взаємозв'язки) полягають у взаємних консультаціях, переговорах і примирних процедурах на взаємоузгоджених принципах з метою дотримання прав та інтересів працівників, роботодавців і держави.

Соціальне партнерство закладу вищої освіти, це спільна взаємовигідна діяльність підприємств різних форм власності та закладу вищої освіти, направлена на ефективне та якісне забезпечення спеціалістами потреб регіонального ринку праці.

Головна мета соціального партнерства – узгоджені дії сторін щодо організації та проведення професійної підготовки (перепідготовки та підвищення кваліфікації) спеціалістів з врахуванням вимог виробництва, розроблення необхідної навчально-програмної документації, методичних та інших матеріалів, оновлення матеріально-технічної та лабораторної бази навчальних закладів.

Нікопольський технікум Національної металургійної академії України і базові металургійні підприємства міста Нікополя Дніпропетровської області уклали довгострокові трьохсторонні договори (НТ НМетАУ, базові підприємства, МОН України) про соціальне партнерство на 2012 – 2020 роки, головною метою яких є реальне практичне навчання студентів на базових металургійних підприємствах для можливості подальшого їх працевлаштування та соціального захисту. Соціальне партнерство, встановлення і укріплення зв'язків з базовими підприємствами міста Нікополя відкривають для Нікопольського технікуму НМетАУ додаткові можливості випереджаючого розвитку: – спрощення доступу до інформації про ринок праці; –забезпечення обліку вимог роботодавців до змісту підготовки фахівців; – спрощення

процедури корегування старих і розробки нових учбових матеріалів і програм, які відповідають вимогам роботодавців; – відкриваються широкі можливості для професійної підготовки молодших спеціалістів до організації соціального партнерства у сфері соціального виробництва; – розширюються можливості працевлаштування випускників.

Розвиток інформаційного суспільства, накопичення знань, швидка динаміка у вимогах до професійної діяльності потребує зміни специфіки підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти.

Суттєвим для розвитку соціального партнерства є зміна змісту праці в суспільстві. Відбувається підвищення ролі персоналу в сучасному виробництві і розширення його функціональних обов'язків. Значну роль набувають якості молодшого спеціаліста, пов'язані з комунікативними партнерськими відносинами в соціумі

У дослідженні виділяються наступні форми соціального партнерства у закладах вищої освіти I–II рівня акредитації: партнерство всередині системи освіти між різними групами даної професійної спільності; партнерство, в яке вступають працівники системи освіти, контактуючи з представниками інших сфер суспільного відтворення; партнерство, яке ініціює система освіти як особлива сфера соціального життя, що робить внесок у становлення громадянського суспільства. Останнє є найбільш значущим, що дозволяє змінювати, проектувати, апробувати та встановлювати нові суспільно значущі функції системи вищої освіти. Соціальне партнерство дозволяє діяти ефективно і успішно, маючи на увазі пріоритетну перспективу, загальну для всіх партнерів, ефективно координувати спільну діяльність з яким розумінням своєї відповідальності. Така діяльність виявляється найбільш ефективною і економічною для партнерів, в тому числі і в системі вищої освіти.

Було визначено принцип соціального партнерства, це спільні діяльність Нікопольського технікуму НМетАУ і роботодавців, який передбачає активність, рівноправність сторін, дотримання норм законодавства, добровільність і відповідальність у прийнятті зобов'язань, постійна консультативна взаємодія, позитивне прийняття сторонами один одного, відкритість простору соціального партнерства.

Завдання соціального партнерства:

1) Розробка та реалізація освітньої політики Нікопольського технікуму НМетАУ, яка враховує інтереси розвитку особистості студента.

2) Корекція змісту технологій професійно-практичної підготовки молодших спеціалістів НТ НМетАУ.

3) Підвищення професійної якості підготовки, виховання випускників, їх конкурентоспроможності на ринку праці, розробка заходів щодо їх соціального захисту [3].

Основні етапи взаємодії Нікопольського технікуму НМетАУ з роботодавцями міста Нікополя Дніпропетровської області:

Перший (2004–2006) – формування програми теоретичного аналізу наукових робіт щодо проблем, що пов'язані з соціальним партнерством, європейського досвіду вищих навчальних закладів.

Другий (2007–2012) – розроблення і виконання Програми дій НТ НМетАУ з роботодавцями Нікопольського регіону Дніпропетровської області, формування робочої гіпотези задач і проведення соціологічних досліджень.

Третій (2012–2020) – підсумковий: складання та виконання Програми соціального партнерства НТ НМетАУ з базовими підприємствами Нікопольського регіону. Це дозволило розробити теоретичні основи формування механізмів соціального партнерства в Нікопольському регіоні, методику освітянського маркетингу з урахуванням вимог ринку праці.

Основні напрямки соціального партнерства і роботи відділу практики: організація проходження практики на підприємствах (100% з оплатою праці), з подальшим працевлаштуванням; розподіл студентів на підприємства разом із представниками базових підприємств у відповідності до рейтингової оцінки; щорічне проведення конкурсів «Кращий за фахом», Днів кар'єри, спільних заходів із представниками підприємств; проведення тематичних екскурсій за спеціальностями у межах Дніпропетровської, Запорізької областей (більш ніж 50 екскурсій за рік); проведення навчання випускників разом з підприємствами з метою одержання другої робочої професії (плавильника, дефектоскопіста) та подальшого працевлаштування; проведені спільно з фахівцями базових підприємств «Майстер-класів» з метою вивчення специфіки технології виробництва [3].

З метою покращення професійної підготовки випускників до організації соціального партнерства у сфері суспільного виробництва, проаналізуємо європейський досвід соціального партнерства найкращих вищих навчальних закладів з роботодавцями.

Таблиця 1
Європейський досвід соціального партнерства у сфері виробництва

Назва навчального закладу, країна	Роль підприємств до організації соціального партнерства	Роль навчального закладу до організації соціального партнерства
Umea University (м. Умео, Швеція)	Uminova – це інноваційно-комерційна система, призначена для підтримки розвитку бізнесу, заснованого на нових ідеях і технологіях. Uminova Innovation дозволяє довести ідею до практичної реалізації або відмовитися від неї. Uminova Innovation надає допомогу у вигляді: бізнес-тренінгів, засобів патентування й захисту авторських прав. Результатами діяльності Uminova Innovation є: створення нових компаній, пошук партнерів, патентування, обґрунтування фінансування. Основним джерелом ідей для розробки в UI є студенти (44%), дослідники (39%), підприємства (17%). Запропоновані ідеї відносяться до сфери обслуговування (30%) і виробництва (70%).	Створений Центр кар'єри Основні завдання Центру: - допомога студентам та аспірантам у питаннях подальшого працевлаштування; - планування кар'єри; - пошук місця роботи; - дослідження ринку праці; - підготовки тем випускних робіт з проблем, що цікавлять роботодавців; - підвищення рівня освіти випускників до потреб промисловості; - поліпшення співробітництва між представниками промисловості та викладачами університету; - розширення обміну знаннями між працівниками університету і промисловцями.[2, с. 7]
Савойський Університет (м. Ансі, Франція)	Основні задачі роботодавців: - контролююча: за підсумками проходження практики, дипломування, захисту диплому, роботодавці дають власну	Створений загальноуніверситетський Центр інформації та орієнтації (Service Commun Universitaire d'Information et d'Orientation SCUIO)

	<p>оцінку диплому; - кадрова: керівники практики від підприємств займають посаду викладача за контрактом; - організацій на: компанія організує практику відповідно до затвердженого навчального плану; - консультаційна: анкетування підприємств відповідної галузі з метою розробки та корегування змісту навчальних планів та програм; - мотивуюча: компанія надає можливість отримати професійну підготовку випусникам та гарантоване їх працевлаштування; - фінансова: роботодавці за рахунок коштів, які вони спрямовують на підвищення кваліфікації кадрів, забезпечують фінансову основу для практичного навчання випусників.</p>	<p>Основні функції: 1. Спостереження за успіхами студентів та кар'єрою випусників. 2. Надання інформації студентам щодо потреб ринку праці. 3. Підтримка працевлаштування випусників університетів. 4. Орієнтація студентів у виборі майбутньої професії на підставі аналізу їх знань, умінь та бажань. [2, с. 16]</p>		<p>Університету, муніципалітету, щорічних внесків підприємств і студентів.</p>	<p>працевлаштування й профорієнтації; - допомога студентам та випусникам у питаннях переорієнтації та перепрофілювання; - допомога при підготовці резюме; - допомога студентам при виборі бази практики. Існує спец. проєкт «Спробуй за кордоном!» для проходження закордонної практики. [2, с. 22]</p>
<p>Університет Жозефа Фур'є (м. Гренобль, Франція)</p>	<p>Створений «Клуб підприємств» – незалежна асоціація, пов'язана з університетом. Головна задача Клубу – удосконалення навчального процесу за допомогою співпраці між університетом і підприємствами. Фінансування Клубу підприємств проводиться за рахунок</p>	<p>Створено «Центр професійної орієнтації студентів» (CELAIO – Cellule d'Orientation et d'Aide à l'Insertion) Основні завдання: - допомогти студентам у розумінні й контактах з виробничим середовищем, у якому він буде працювати; - проведення навчальних курсів щодо основ</p>	<p>Університет Аален (м. Аален, Німеччина)</p>	<p>Заснований фонд з первинним капіталом 3.5 мільйонів для вкладення коштів в науково-дослідний центр Аалену.</p>	<p>1. Створений навчально-юнацький центр «Explorhino». – програма роботи для молодих дослідників з метою дізнатися про наукові експерименти. Проводиться позакласна цікава програма, тематичні екскурсії, відкриті семінари, підтримка індивідуальних дослідницьких проєктів. 2. Проєкт EULE створений для удосконалення регіональної конкурентоспроможності і збільшення міст для працевлаштування. Основна задача інноваційного Центру – створення нових технологій для розвитку сфери суспільного виробництва, створення інноваційного фонду на базі промислових підприємств, підтримка нових компаній. [4, с. 19]</p>

<p>Університет Ковентрі (Великобританія)</p>	<p>Представники компанії залучені у процес навчання та атестації студентів, надають сучасні вимоги роботодавців. Їх участь направлена на формалізацію сучасних вимог робочих міст до кваліфікацій випускників.</p>	<p>1. Університет склав одну з найбільш інноваційних програм з праце влаштувань у Великобританії «add+vantage» (розширення переваг). Основна мета програми: - підвищення професійної підготовки, - конкурентоспроможності випускників у сфері суспільного виробництва за рахунок розширення їх здібностей та професійних навичок. 2. Студентам пропонують вибрати на кожному курсі дисципліну, яка дозволяє розширити його знання та навички у певній сфері. 3. Для встановлення зв'язку з промисловістю був створений інноваційний Центр. 4. Застосовується новий спосіб навчання ALL (Activity-Led Learning). Мета застосування: надання студентам досвіду рішення реальних проблем, використання практичних навичок, командної роботи, творчості. [4, с. 16]</p>	<p>2. Проводиться через кожні 8 років інспектування зовнішнього і внутрішнього управління якістю навчання підприємств, що співпрацюють з університетом. 3. Роботодавці корегують навчальні плани і програми навчальних дисциплін, у яких дають перелік європейських стандартів для студентів. 4. Головними вимогами роботодавців є уміння працювати в команді, користуватися професійним програмним забезпеченням при вивченні дисциплін.</p>	<p>гуманітарні, соціально-економічні та загальноосвітні дисципліни (вища математика, фізика, хімія). На технічних спеціальностей є лише короткий курс алгебри (три кредити). Навчання професійних бакалаврів спрямоване на підготовку їх до конкретної професійної діяльності. 2. В університеті створено «Клуб підприємств», членами якої є компанії і підприємства східної Фландрії, які зацікавлені у залученні на роботу випускників університету. Участь у «Клубі підприємств» дає змогу: - розміщувати свої пропозиції щодо працевлаштування в комп'ютерній базі; - створювати рекламно-інформаційні експозиції щодо виробничої та науково-дослідницької діяльності; - діставати інформацію про навчальні досягнення студентів; формувати тематику дипломних проектів та курсів підвищення кваліфікації працівників компанії. [4, с. 13]</p>
<p>КАНО Sint-Lieven (Бельгія)</p>	<p>1. Керівники практики від підприємств читають лекції, проводять практичні заняття з дисциплін практичної спрямованості, тематичні екскурсії.</p>	<p>1. В університеті реалізується 18 бакалаврських і 7 магістерських програм навчання, орієнтованих на потребу регіону. У програмі навчання професійних бакалаврів відсутні</p>	<p>Роботодавці вибирають практичні програми навчання та стажування для</p>	<p>Створений освітній Центр, де сучасні технології електричного живлення вивчаються з</p>

<p>університет (м. Санкт-Петербург, Росія)</p>	<p>студентів, як найбільш перспективної форма співпраці для своїх компаній.</p>	<p>точки зору обладнання компанії Schneider Electric: - проводяться міжнародні змагання «Go Green in the City», які допомагають студентам отримати передовий досвід у практичному застосуванні енергоефективних рішень безпосередньо з фахівцями провідної світової компанії в цій галузі, - складаються міжнародні програми стажувань.[5, с. 44]</p>
<p>Університет Ланкастер (Великобританія)</p>	<p>Створено «Спільнота Фарадея» – яка об'єднує підприємства, торгові асоціації, дослідницькі бюро, університет. Основна мета: забезпечити максимальний обмін останньою науково-технологічною інформацією з університетом для підвищення конкурентоспроможності промисловості на світових ринках.</p>	<p>Проводиться централізація маркетингових досліджень, надання освітніх послуг та консультацій. Партнерство характеризується трансфером знань і технологій за допомогою обміну студентськими та викладацькими кадрами між університетом та підприємством, при залученні бізнесу у систему адміністрування. [7, с.8]</p>
<p>Чиказький Університет (м. Чикаго, США)</p>	<p>1. Залучення бізнесу у систему вузівського адміністрування. 2. Представники компаній становиться безпосередніми розробниками і керівниками освітніх програм і курсів Університету.</p>	<p>Створений Центр трансферту з метою відбору найкращих перспективних проєктів, забезпечує правовий захист авторських прав. Широке використання дистанційного навчання, організація тренінгів, семінарів для працівників компаній. [7, с. 10]</p>

Висновок та перспективи подальших розвідок напрямку. Соціальне партнерство розглядається як соціальний діалог, що здійснюється у формі співпраці. І на цій основі виділені проблеми розвитку соціального партнерства, облік яких підвищить ефективність. За результатами проведеного аналізу європейського досвіду соціального партнерства закладах вищої освіти з роботодавцями можна стверджувати про різноманітні форми взаємодії (розробка стратегії навчального закладу з підприємствами, впровадження системи відстеження кар'єри випускників та інше), які необхідно впроваджувати в навчально-виробничий процес. Партнерська взаємодія розглядається як особистісно орієнтована переважно суб'єкт-суб'єктна, що передбачає: орієнтацію на визнання позитивних якостей, сильних сторін, значущості особистості в системі «викладач-студент». Соціальне партнерство закладу вищої освіти, це спільна взаємовигідна діяльність підприємств різних форм власності та закладу вищої освіти, направлена на ефективне та якісне забезпечення спеціалістами потреб регіонального ринку праці.

Досвід роботи соціального партнерства Нікопольського технікуму НМетАУ з базовими підприємствами Нікопольського регіону свідчить, що з роботодавцями можна співпрацювати реально і ефективно. Подальшу роботу ми вбачаємо у розробці педагогічних умов впровадження соціальної партнерської взаємодії.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Європейський досвід підтримки кар'єри та працевлаштування випускників / В. І. Шатоха, А. А. Самсоненко. – Д.: Пороги, 2009. – 26 с.
2. Соціальне партнерство НТ НМетАУ з базовими підприємствами м. Нікополя в 2004-2014 роках: час випробувань, час пошуку, час нових досягнень / С. М. Зінченко. – ФОП Романов О. В., 2014. – 114 с.
3. Social Partnership in Education / Т. В. Rusakova, О. S. Saichenko // Theoretical bases of economics and management. – 2014. – С. 37–47.
4. Роль підприємства в навчальному процесі. Практика європейських університетів / Г. Гальченко, О. Кузьміна. – 2013. – 30 с.
5. Соціальне партнерство науки і бізнесу: форми взаємодії, проблеми і рекомендації щодо їх вирішення / С. В. Безвух, А. Ю. Стопчак // Вісник Хмельницького національного університету. – 2015, №3 – С. 7–10.
6. Партнерство університетов и бизнеса: опыт США информационно-аналитические материалы / И. Г. Куфтырев, М. И. Рыхтик.– Нижний Новгород 2011 г. – 19 с.

REFERENCES

1. *Yevropeys'kyu dosvid pidtrymky kar"yery ta pratsvelashtuvannya vypusknykiv.* (2009). [European Experience in Supporting Careers and Employment of Alumni]. Dnipro.

2. *Sotsial'ne partnerstvo NT NMetAU z bazovymy pidpryyemstvamy m. Nikopolya v 2004-2014 rokakh: chas vyprobuvan', chas poshuku, chas novykh dosyahnen'.* (2014). [Social partnership of NT NMetAU with the base enterprises of Nikopol in 2004-2014: time of tests, time of search, time of new achievements]. Dnipro.

3. *Social Partnership in Education* (2014). [Social Partnership in Education]. Kyiv.

4. *The role of the enterprise in the educational process. Practice of European Universities.* (2013). [The role of the enterprise in the educational process. Practice of European Universities].

5. *Sotsial'ne partnerstvo nauky i biznesu: formy vzayemodiyi, problemy i rekomendatsiyi shchodo yikh vyrishennyia.* (2015). [Social partnership of science and business: forms of interaction, problems and recommendations for their solution]. Khmelnytsky.

6. *Partnerstvo universitetov i biznesa: opyt SSHA informatsionno-analiticheskiye materialy.* (2011). [University-Business Partnership: US Experience in Information and Analytical Materials]. Nizhny Novgorod.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ЗІНЧЕНКО Андрій Леонідович – аспірант кафедри педагогіки та методики технологічної освіти Криворізького державного педагогічного університету.

Наукові інтереси: професійна підготовка випускників до організації соціального партнерства в сфері суспільного виробництва.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

ZINCHENKO Andrey Leonidovich – Postgraduate student of the Department of Pedagogy and Methodology of Technological Education of Krivoy Rog State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: professional preparation of graduates for the organization of social partnership in the field of social production.

Стаття надійшла до редакції 16.11.2019 р.

УДК:378:37.011.3–051:78:781.68
DOI: 10.36550/2415-7988.2019.182.46

КОЖБАХТЕЄВА Ніна Федорівна – старший викладач кафедри музично-інструментальної підготовки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-4764-1238>
email: nkozbahteeva@gmail.com

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ МУЗИКАНТІВ-ПЕДАГОГІВ НАВИЧОК ВЕРБАЛЬНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МУЗИКИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасне суспільство перебуває на етапі кардинальних перетворень в системі освіти України. Збереження духовності української нації потребує підготовки нової генерації вчителів музики. Особливого значення у структурі професійної підготовки музиканта-педагога набуває інтерпретація музичного твору, ефективно здійснення якої потребує високого розвитку як музичної культури, так і педагогічної майстерності. Втім, досвід роботи викладачів класу інструментальних дисциплін та керівників педагогічної практики в школі доводить, що переважна більшість студентів-музикантів мають недостатні навички вербальної інтерпретації музичних творів, у них невеликий власний емоційно-образний словесний тезаурус. При застосуванні словесних методів вони не завжди враховують вікові особливості дітей, рівень їх музичної підготовки, особливості художнього сприймання. Тому набуття навичок

вербальної інтерпретації музичних творів – одне із провідних завдань фахової підготовки майбутніх музикантів-педагогів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти проблеми інтерпретації музичного твору широко висвітлюються у філософській, мистецтвознавчій та музично-педагогічній літературі. У галузі музичної педагогіки ці питання вивчають Г. Дідич, Л. Коваль, П. Ніколаєнко, О. Олексюк, Г. Падалка, О. Ростовський, О. Рудницька, О. Щолокова та ін.

Значення інтерпретації в музичній педагогіці є початковою основою розуміння музичного твору, адже педагог-музикант повинен уміти тлумачити сенс музичного твору, визначати його специфічні особливості, зхарактеризувати зміст [2]. Тобто, зрозуміти музичний текст – це значить засвоїти сенс та зміст твору, пережити певний духовний стан, який передає композитор. Інтерпретація – це духовний зміст музичної інформації, метою